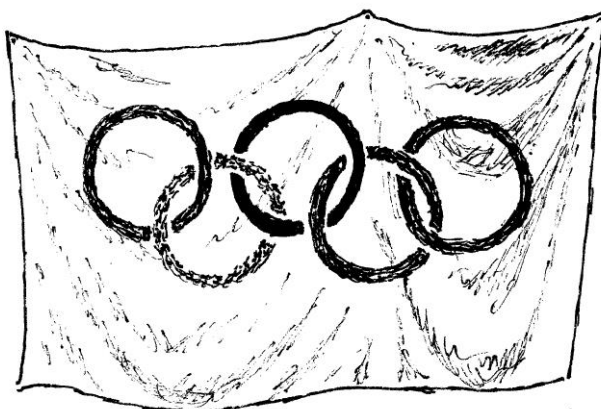


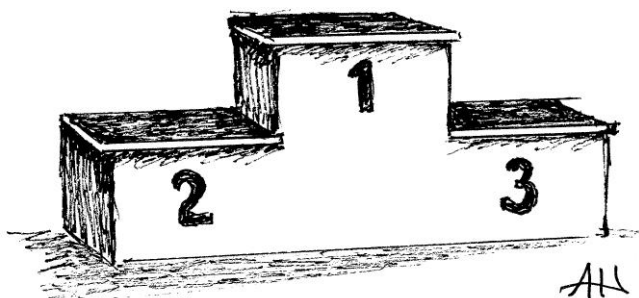
1948 Olympiere, eller nesten - fra Malvik

Dette kapitlet skal ta for seg noen personer fra Malvik kommune, som jeg kaller «olympiere». Underforstått: har delta i Olympiaden eller nesten kom dit. Hensikten er å få frem noen som har gjort en innsats, markert seg på et vis. Om jeg ikke har fått med alle, eller glemt noen, kan så være. I det minste har jeg gjort et forsøk på å ære noen og gi dem et ansikt, en historie og en plass i vår hukommelse. Så får andre komme til senere. Jeg har ikke lagt vekk på å gi alle samme spalteplass, her er ingen rangering (kun satt opp tidsmessige), men tilpasset det jeg har funnet ut rundt den enkeltes liv, samt fått hos vedkommende.

Blant forståelsegpåere er det vel allment akseptert at flere talenter i gamle dager ville ha nådd meget langt dersom de hadde fått samme backup som dagens idrettshelter, det være seg treningsmuligheter, støtteapparat, tid og ikke minst økonomi. Sistnevnte faktor var totalt avgjørende. Arbeid og trening gikk hånd i hånd, og for mange førte det til at selve arbeidet var hovedbjelken i treningsgrunnlaget. Mange jobbet seg i form. En fikk ikke noe gratis, en måtte tjene til livets opphold og bekoste sin deltagelse selv, inkl. reiser. Mange talenter hadde selvsagt ikke råd til det og falt fra.



I Norge utkrystalliserte den organiserte idretten seg politisk. Sosialistene og arbeiderbevegelsen iverksatte, som et motstykke og/eller alternativ til det borgerlige, diverse lag og klubber innen kultur og idrett. AUF reiste rundt med revyer, og idrettsklubber vokste opp i Arbeidernes navn, jfr. ASK (Arbeidernes skøyteklubb). Idretten fulgte den politiske utviklingen, men utover 60 og 70-tallet måtte ideologien vike for sterke økonomiske krefter innen sponsorvirksomhet. Mye av dugnadsånden forsvant og ble erstattet av heltidsansatte og organisert som en bedrift. Alt ble kommersielt, eliteidretten vokste frem som heltidsgeschäft.



På verdensbasis utviklet det seg samtidig to systemer innen idretten, det kapitalistiske representert ved Amerika, som skjønte at de kunne kombinere utdanning og idrett gjennom stipendier fra College/Universitet til idrettstalenter, et system som fortsatt består, hvor investor senere kunne få igjen arbeidskraft fra Universiteter og andre utdanningsinstitusjoner. I øst utviklet det totalitære systemet seg, hvor idretten ble enspektet politisk og mest fabrikkmessig. Unge idrettstalenter ble forsket frem fra barnsben av, eksempelvis i DDR og systemet sprakk ikke før muren falt og avslørte det vesten hadde trodd i flere tiår, en utstrakt dopingvirksomhet.

Tomas Hedvig Byberg - St. Moritz 1948

Han sto på startstreken og myste i det dårlige været, forsøkte ikke å tenke på forholdene, isen var oppgått selvsagt, og været kunne ha vært bedre. Han kunne ikke gjøre noe med det. Nå måtte han lukke seg inne i sin egen verden, en ikke lett oppgave da han visste så inderlig vel at han hadde mye dårligere forhold enn sine konkurrenter. Oppgaven ville bli formidabel i dobbel forstand. Første å unngå negative tanker, deretter å gjennomføre et løp mye raskere enn han og andre konkurrenter noen gang hadde gjort. Plutselig var det ikke skuffelsen som tok ham, men en liten forbannelse, han ble mest sint – innså for et kort øyeblikk at det var tross alt utendørsidrett han bedrev og hittil hadde ingen menneskelig sjel kunne påvirke været. Så smalt det, og alle hans sprinterfiber eksploderte samtidig. Han nektet å føle at isen sugde ham tom for krefter, hans trønderske lynne utløste alle vinnerinstinkter og 43,2 sekunder etter at skuddet smalt krysset han målstreken og visste at han hadde gått raskere enn han noen gang hadde gjort tidligere, og trolig «raskere» enn alle de andre. Skuffelsen var stor da tiden kom opp: 1/10 bak ledende Finn Helgesen. Han satte seg ned på benken, støttet hodet i hendene, det rev i hele kroppen og han forsøkte å glede seg over en mulig medalje og at det var en nordmann som ledet. Men han klarte det ikke. Alle disse små ordene: *om, så men, hvis....* slet ham omtrent i filler. Hele stadion tenkte som han selv: *tenk om han hadde gått i et tidligere par.....* men Tomas Byberg fra Hommelvik visste at det ikke var noe som het den moralske mester, eller hvordan noen uttrykte det. Thomas Byberg visste at det var kun klokka som telte, og den tok ingen andre hensyn enn tiden - for å si det litt banalt.



Tomas Hedvig Byberg

Tomas Hedvig Byberg ble født i Hommelvik den 18. september 1916. Døde 13. oktober 1998.

Representerte Hommelvik IL, senere SK Trondheims-Ørn, Kvikk, Trondheim Sk og til slutt Sportsklubben Falken. Da hadde han gått på skøyter fra 18-årsalderen, og avsluttet karrieren som



34-åring. Thomas Byberg var en typisk sprinter. Han fikk dermed ikke representere Norge, siden det var kun allround på den tiden, unntatt i OL, og Tomas oppnådde aldri nok poeng etter avviklet 1 500 meter til å kunne få gå 10 000 meteren. Faktisk oppnådde han en plassering (blant de seks beste) kun en gang, og det var 6. plass i Arbeider-EM i 1936. Og ikke engang det ble særlig registrert da det ikke var et reelt mesterskap åpent for alle. Men Byberg lå på et vis og vaket, og ventet på sjansen til å ta en tellende individuell medalje. Rett nok hadde han vunnet 500 meter både nasjonalt og i det uoffisielle EM i 1936. Men det telte

ikke med slik oppsettet var den gangen. Han måtte vente på OL. Og sjansen kom den 31. januar 1948 på Eisstadion Badrutts Park i St. Moritz. Og det var nok i siste liten, han var tross alt blitt 31 år. I et sent par, på dårlig is og i dårlig vær tok han sølv bak Finn Helgesen.

Byberg sine personlige rekorder var: 500: 43,2 (St. Moritz i 1948). 1500: 2.23.7 (Reina idrettsplass i Trondheim i 1936). 5000: 8.51.9 (Bislett stadion, Oslo i 1938) og 10000: 18.49.1 (Frogner stadion, Oslo i 1936 - Arbeider-EM). Dette er selvsagt tider i en helt annen klasse enn dagens skøyteløpere presterer, men «tiden» var selvsagt en helt annen på alle vis. Dette var i en tid hvor skøyteløp var en folkefest, med fulle tribuner og Bislett i Oslo kom på verdenskartet. Våre skøyteløpere var datidens store helter. Egil Hydmo skriver at de trønderske skøyteløperne med Sverre Farstad og Tomas Byberg i spissen, fikk en storslagen hjemkomst: "Det



Levanger 20. april 2018

Datter til Tomas: Brit Byberg Heia og hennes mann: Inge S. Heia

artet seg som det reine triumftoget. Kongevogna fraktet OL-deltakerne fra Støren heim til Trondheim. Titusenvís av trondheimere hyllet under folkefesten sin første gullvinner og de andre som hadde hatt den tvilsomme fornøyelsen av å konkurrere i tynnlufta i de sveitsiske alper." Den gangen var de nok ikke så veldig opptatt av høydetrening og andre vitenskapelige vurderinger.

Arnulf Rekkebo – nesten Cortina 1956

Han hadde ikke fått noe gratis, det var arbeid hele dagen, det meste dreiet seg om matauk, slik det var for de fleste som livnæret seg på et mindre bruk i utkanten. Plassen Sveberget kunne nok i sin tid være en utkant, i dag midt i selve ferdselsåren mellom Trondheim og Værnes. Den gangen et lite ensomt bruk, i dag mest som et midtpunkt omgitt av boliger, skole, shoppingsenter og idrettsanlegg. Her vokste Arnulf Rekkebo opp før krigen, f. 9. april 1931. Foreldrene Borghild og Arne Rekkebo hadde overtatt plassen i 1924 og slitt, jobbet og bygd opp stedet til et godt og drivende bruk. Det heter seg at omgivelsene og naturen skaper menneskene. Slik også hva gjaldt Arnulf. Det var mye enten rett nedover eller rett oppover. Adkomsten til Sveberget gikk fra riksvei 50 ved Grønberg, nede i Hommelvik - og rett oppover Dalabakkan. Att og fram hver dag med melkespann og alt annet som måtte til. En ble herdet av slikt. Rett nok hadde Arnulf fått de rette gener ved valg av riktige foreldre, men Dalabakkan la også litt av grunnlaget for hans utholdenhet. Arnulf er ikke store karen, men utstråler den dag i dag en kraft som vitner om slitesterke sener, langdistansefiber og enorm vilje. En ydmyk, stødig og koselig kar som nok alle infanterioffiserer ville ha hatt i sin tropp, en soldat født til å avgjøre slagene.



Arnulf Rekkebo på treningstur i Vennafjellet på 50-tallet

Etter krigen var det ofte nok trening i hardt kroppsarbeid. Naturhusholdningen krevde sitt, han kjente marka som sin egen bukselomme. Han trengte ikke noen Abrahall, turene gikk langt forbi Stavsjøen og over Skarpåsen, nødvendig løpetrening for å styrke smidigheten fra statisk arbeid.

Arnulf Rekkebo (87) har vært en av landets fremste idrettsutøvere, med fremragende prestasjoner. Men prikken over i-en mangler, og han gikk inn i historiebøkene som en av flere «nesten olympiere», på linje med Odd Fuglem fra Selbustrand, som tross de aller beste resultater heller ikke kom til OL. (Se *Stjørdalens krønike*, bind 10, side 144). Arnulf Rekkebo var så nære på innen langrenn. Han ble et offer for «amerikansk uttak» til OL i Cortina i 1956. Det skulle være to uttaksrenn. Første ett på Løkken i Meldal. Der ble han nr. 3 og var inne på landslaget. Blant deltagerne var Hallgeir Brenden, Oddmund Jensen og Martin Stokken. Så ett nytt uttak på Oppdal to uker etterpå. Det gikk ikke helt bra. På Løkken under første uttaket, var det 20 kuldegrader, og en harding fra Finnmark dukket opp. «*Han brukte ikke engang votter*», forteller Arnulf meg en vakker marsdag i 2018. Dette var Anders Porsanger som faktisk jobbet som gårdsgutt i Selbu i sin ungdom, og var blant de fremste langrennsløpere i landet på 50-tallet. Han (84) har helt opp til våre dager deltatt i veteran-VM med flere gullmedaljer. Men han kom vel heller aldri til OL. Nå var ikke Cortina Norges beste OL, for å si det mildt. Kanskje kunne Arnulf Rekkebo ha rettet på den statistikken? Hallgeir Brenden

vant gull på 15 km. Men Norge fikk ingen såkalt «plassering» (blant de seks beste) verken på 30 km, 5-mila eller hopp. På stafetten ble vi nr. 4. Men et nytt gull kom i kombinert ved Sverre Stenersen, og sørget for at vi nådde «det viktigste målet», nemlig å slå svenskene. Norge ble 3. beste nasjon, mens Sverige ble nr. 4.



Arnulf Rekkebo og hans kone Gerd, 19. mars 2017

Ett av de store hinder for Arnulf Rekkebo, var som for så mange på den tiden, nemlig det økonomiske, reiser, startkontingenter etc., som han måtte betale selv. Men da de skulle til Holmenkollen en gang var det kronerulling i Hommelvik. Og alt skulle kombineres med arbeid og familie. I 1959 giftet han seg med Gerd Roaldseth fra Trondheim. De overtok Sveberget i 1973. Arnulf gikk Skogskolen på Steinkjer og jobbet som skogtakserer i ti år. Senere ble det 25 år hos Fjellanger Widerøe som karttegnar. Han pensjonerte seg i 1992.

I 1959 begynte Arnulf med maraton. I løpet av 88 maratonløp ble det to brosjemedaljer. Den 12. juli 1963 løp Arnulf maraton i NM på Levanger på 2:36:12. Han deltok både i New York og i London, og alt etter selvkost. Han har selvsagt deltatt i Fjellmaraton på Beitostølen, i veteran-VM, Birken og et utall med orienteringsløp, blant annet med 11 ganger deltagelse i Haltdalen.. Det var hans gode venn Olaf Larsen som fikk Arnulf til å begynne med idrett på toppnivå. I 1962 var Arnulf Rekkebo med å stifte Den norske maratonklubben. Det hendte på Hjelsvika utenfor Molde. Arnulf deltok også flere ganger på svensk fjellorientering. Der løp de i par. For øvrig deltok Arnulf i Nyttårsløpet i Trondheim, på selve nyttårskvelden, hele 38 ganger. Nybrottskarusellen gjennomførte han 25 ganger og St. Olavs-loppet 12 ganger for Hommelvik il, og noen ganger for sammensatte lag, blant annet ledet av Ole Myrbekk på Stjørdal. Siste store løpet Arnulf deltok i var fjellmaraton sist på 90-tallet i Valdres. Da var det styggkaldt i shorts og singlet. «*Holdt nesten på å omkomme*», forteller Arnulf. Og alt dette viser en allsidighet få kan matche. I 2016 fikk han problemer med hjerte, og har i dag pacemaker.



De to som har betydd mest for Arnulf Rekkebos idrettskarriere, er hans kone, Gerd og lengst til venstre her, hans gode venn Olaf Larsen

Når en skal skrive noen linjer om Arnulf Rekkebo, kan en ikke komme utenom hans søskenbarn: Torleif Rekkebo, kanskje ved siden av Grete Waitz den mest kjente maratonløperen i Norge i forrige århundre. Torleif Rekkebo gjennomførte 266 maraton fra 1972 til 1996. Da han skulle sette rekord Trondheim - Oslo løp han i juni 1989 hele 24 mil på ett døgn. Han kom til et nattetengt Bislett etter tre døgn, åtte timer og femten minutter på veien. Da var han tilnærmet bevisstløs. Torleif Rekkebo skulle løpe ti maraton på ti fortløpende dager i Trollhättan i mai 1996. Det ble med ni på tider mellom 3.27 og 3.47. Underveis i det åttende eller niende løpet begynte han å blø kraftig neseblod. Han tørket blodet vekk og løp videre. Hvis det var et signal om at noe var galt, så tok han det ikke, ble det skrevet i Aftenposten. At han ikke løp det tiende skyldes det faktum at den 19. mai var det 100 år siden det første maratonløpet i Norge. Det skulle markeres med et jubileumsløp mellom Vestby og Oslo. Der ville Torleif Rekkebo være med. Om kvelden den 18. mai kom han til Oslo. På en lånt madrass la han seg for å sove i klubbhuset til KFUM på Ekeberg. Da løpet skulle starte dagen etterpå manglet det én mann i feltet. Torleif Rekkebo var død 56 år gammel. Trondheim maraton er oppkalt etter ham og bærer undertittelen: «Torleif Rekkebos minneløp». Arnulf Rekkebo har sagt følgende om sin mer berømte fetter: «*Han hadde en høy smerteterskel. Vondt eller syk, han brydde seg ikke. Sykdom var noe man kunne springe av seg*».

Hans Tore Aune – nesten Roma 1960

Hans Tore Aune var en aktiv idrettsmann, som representerte Freidig hvor han var klubbmester i 1950. Han hadde en del rekorder i aldersbestemte klasser. Etter å ha fått permanent statsborgerskap i Amerika, var han med i det amerikanske mesterskapet i kappgang i 1959. Og det var meget nære på at han kom til OL. Han ble nr. 4 i uttaket, en fantastisk prestasjon. Men som det er med «amerikansk uttak», de tre beste ble sendt til OL i Roma i 1960. Rudolph John "Rudy" Haluza vant uttaksløpet. Han deltok både i Roma med en 24 plass og i Mexico-OL i 1968 med en fjerde plass. Rudy hadde idrettsstipend, ble senere pilot i Flyvåpenet - og deretter pilot i United Airlines. På sine elder dager dyrket han Cherimoyasi sørlige California. Norge tok kun en medalje i Roma, det var gull i seiling (Flying Deutchman) ved Peder Lunde jr. og



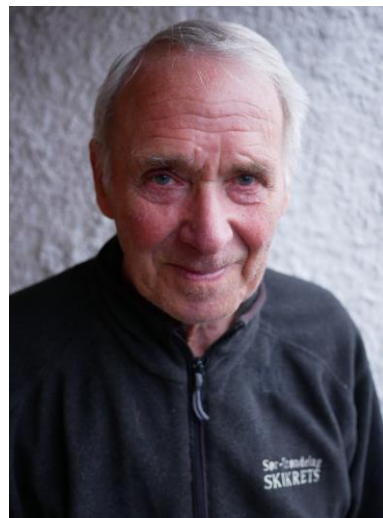
Bjørn Bergvall. Et interessant poeng med Hans Tore Aune var hans karriere som fotballspiller. Til tross for at han var den eneste fra Norge på laget, klarte han å få døpt sitt fotballag til *Sons of Norway Soccer team*. Du må virkelig være en vinnertype for å klare det – i det minste ha stor tro på deg selv. Se eget kapittel om Hans Tore Aune i bind 18, side side 176.



Hans Tore Aune

Sverre Stensheim - Squaw Valley 1960 og Innsbruck 1964

Sverre Malvin Stensheim ble født 31. oktober 1933 på Nerskogen i Oppdal og representerte det solide navnet Snøhetta. Hans bakgrunn var mye kroppsarbeid, lange økter i skogen. Han ble den store milslukeren som nok også hadde den største stayerevnen, og gjorde løpene sine på slutten. Og det ble et utall med medaljer og mesterskap, men han tok aldri en medalje i et internasjonalt mesterskap. Det er merkelig. Men så tok han det igjen i Holmenkollen med tre strake seiere på rad: 1959, 1960 og 1961. Det er det kun to andre som har klart, men det var omtrent tilbake i steinalderen, Bergendahl (1912-1915) og legendariske Torleif Haug (1918-1921). Dessuten vant han femmila i Lahti i 1962. Dette til tross vant aldri Stensheim 50 km i NM, men vant tremila to ganger. Stensheim deltok i fire verdensmesterskap, i 1954, 1958, 1962 og 1966. Stensheim fikk Holmenkollmedaljen i 1960.

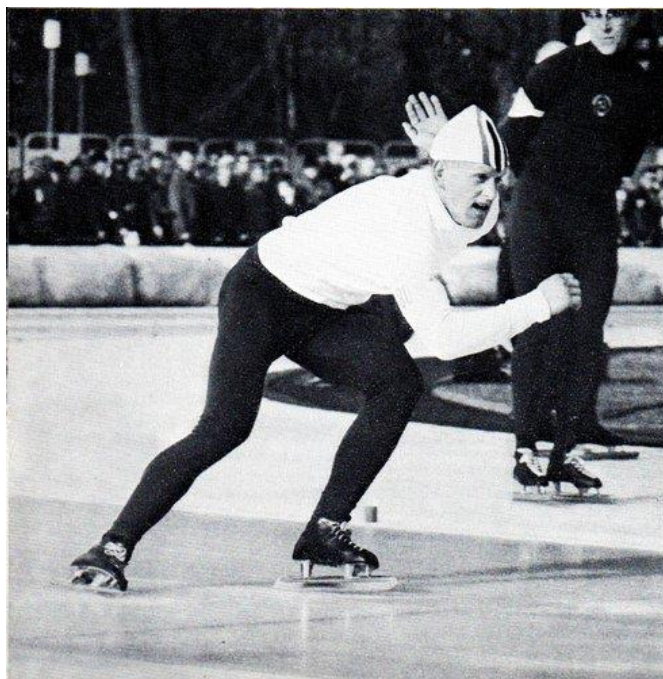


*Malvik 21. april 2018
Sverre Stensheim*

I OL i Squaw Valley i 1960 ble Stensheim nummer ti på 50 km og nummer 20 på 30 km, og i Innsbruck-OL i 1964 ble han nummer elleve på 30 km og kom på femteplass på 50 km. Høyden i Squaw Valley kom som en overraskelse på de norske løperne. Og i Innsbruck synes det som Norge smurte seg bort. Mange mente Stensheim ville ha vunnet gull på femmila den gangen. De hadde forberedt seg på at sola skulle komme på ettermiddagen. Det gjorde den ikke akkurat den dagen. Sverre Stensheim kom sterkt på slutten, men skiene ble for tråe.

Arne Herjuaune - Grenoble 1968

Skøyteløperen Arne Herjuaune ble født den 7. oktober 1945 i Malvik, døde 21. mars 2017 i Malvik. Han var en av disse landens ungdom som raskt kom under ledelse av kyndige personer i større byklubber. På det viset kom han til å representere Trondhjems Skøiteklub. Men før han kom dit hadde han avslørt et stort talent naturligvis, spesielt som sprinter. På 60-tallet står han fram med flere glimrende resultater. Han ble raskt tatt vare på av trener Asbjørn Vold, som også var landslagstrener, og ble en del av klubbens kjente trio sammen med Magne Thomassen og Bård Henriksen. I 1965 ble Herjuaune nr. 3 i junior-NM i Larvik, og året etterpå hadde han 41,9 som personlig rekord på 500 meter. Samme år satte han norsk rekord med 40,4 i Alta og året etter (1969) forbedret han den til 40,3 under



Arne Herjuaune

sprintlandskampen mot Sverige på Hamar. (På den tiden kunne norske rekorder settes bare i nasjonale stevner). I 1968 tok han femteplass i OL i Grenoble med 40,7 - bare 0,2 sekund fra sølvmedalje. Kort tid før OL oppnådde Arne den inntil da raskeste 500meter av en nordmann: 39,6 i Davos. For øvrig samme tid som Roar Grønvold (Tønsberg Turn). I OL i Grenoble tok Fred Anton Maier gull på 5000 m og sølv på 10000 m. Magne Thomassen tok sølv på 500 m og Ivar Eriksen tok sølv på 1500 meter. Fra internett sakses følgende: Herjuaune deltok i fire landskamper 1969-1972. Han deltok i senior-NM allround i 1967, 1968 og 1969. I 1968 tok han sølv på 500m i NM og i 1969 tok han bronsemedalje på samme distanse. Han var ingen sammenlagtløper. Han deltok i tre Sprint-NM senior, i 1970 (som var det aller første sprint-NM på Trondheim stadion), 1971 og 1972, med fjerdeplass i -70 og -71 som beste resultat. I 1970 representerte han i Alma Ata. Arne Herjuaune løp på 39,4 både i Inzell og Davos. Han deltok også i det uoffisielle Sprint-VM i Inzell i februar 1971 der han ble nr. 10 sammenlagt. Personlige rekorder: 39.4 (500 m), Davos 1971 - 1.20.7 (1000 m), Davos 1971 - 2.09.6 (1500 m), Inzell 1971 - 4.43.6 (3000 m), Stjørdal 1970 - 8.30.5 (5000 m). Han gikk aldri noen 10000 m. Arne oppnådde tre førsteplasser, fem andreplasser og seks tredjeplasser – og 28 topp plasseringer. Etter skøytekarrieren var han aktiv som skytter i Malvik Skytterlag. Det årlige Landsskytterstevnet ble da årets høydepunkt. Hans beste prestasjon som skytter var i 1988, da han vant festningsstevnet på Hegra Festning. Arne hadde fra et tidligere ekteskap to barn. Fra 1995 var han gift med Ingri Værnes, som ikke ønsket å bli avbildet.

Per Werenskiold - Mexico 1968 og Munich 1972

Per Werenskiold ble født 26. mars 1944 i Bærum. Bor pr. sommeren 2018 på Sjøsidan i Hommelvik. Han representerte Norge i seiling (Finnjolle) under to OL, først i 1968 i Mexico, hvor han ble nr. 21. Han hadde en meget bra start og ble nr. 2 i første regattaen, og nr. 6 i de

to første seilasene. Før start 3. seilas pådro Per seg en kraftig mageinfeksjon, ble sengeliggende i tre dager og kunne derfor ikke delta i de resterende seilasene av totalt sju. Olympiaden i Mexico ble mest husket for to ting, høyden over havet, samt demonstrasjonen på seierspallen etter 200 m, hvor sprinterne Smith og Carlos strakt opp sin ene arm med knyttet neve, i protest mot behandlingen av de svarte i Amerika. Norge tok to medaljer i Mexico: en gull i padling (K4-1000 m) med Steinar Amundsen, Egil Søby, Tore Berger og Jan Johansen. Og en sølv i seiling (Starbåt) med Peder Lunde og Per-Olav Wiken.

Per Werenskiold deltok for Norge igjen i OL i München i 1972. Per ble nr. 25. Per og de norske seilerne hadde forberedt seg godt gjennom store årlige seilaser utenfor Kiel. Under prøveseilasene før start av OL, seilte de norske svært lovende. Men under hele uken i OL var det totalt vindstille. Per fikk gjennomført kun en seilas under disse forholdene. I dette OL tok Norge fire medaljer. Gull i vektløfting ved Leif Jensen. Gull i sykling (4000m forfølgelsesritt) ved Knut Knudsen. Sølv i roing (dobbelsculler) ved Frank Hansen og Svein Thøgersen og en bronse i padling (K4-1000 m) med Steinar Amundsen, Egil Søby, Tore Berger og Jan Johansen. Dette OL huskes nok best for det som ble kalt München-massakren. Den paramilitære gruppen Sort September angrep israelske idrettsutøvere og tok gisler for å presse Israel til å frigi palestinske geriljasoldater som satt i israelsk fangenskap. Alle gislene og fem av gisseltakere ble drept da tysk politi iverksatte en frigivelsesaksjon.

Følgende skal tilføyes om Per: han har en rekke plasseringer i nasjonal og internasjonal seiling, med blant annet 10 NM. Og dersom du stusser på det (navnet), så har du helt rett: han er i slekt med Erik Werenskiold. Per er oldebarn av den store tegneren og maleren.



*Hommelvik 19. april 2018
Per Werenskiold*

Siri Landsem Lorentsen - Los Angeles 1984 og Seoul 1988

Det kommer kjørende en rød litt eldre Volvo opp en bakke, og en ung kvinne stiger ut og beveger seg opp mot en gul privat enebolig. Hun skal på jobb. Noen sekunder etterpå er hun i full gang som hjemmehjelp for et eldre par. Slik er mitt første møte med Siri Landsem Lorentsen fra Muruvik, gjennom en videosnutt som ligger ute på internett som vel heter: «Hvor ble det av dem?», hvor et NRK-program fulgte noen idrettstalent fem år etter at de slo igjennom. Kanskje var det ikke helt slik jeg hadde forestilt meg en olympier, en vanlig norsk jente som måtte tjene til livets opphold. Men slik var det den gangen, og for mange er det nok delvis slik i dag også, mens andre hviler litt på sine laurbær eller resultater. Forskjellen er nok stor mellom de som fikk krans og de andre.

Siri Landsem ble født den 14. juni 1965 i Trondheim, nå bosatt i Muruvik i Malvik kommune med mann og barn. Hun var et stort talent i sin ungdom innen skyting, som kom til sitt første OL i Los Angeles i 1984 som 19-åring. Her oppnådde hun 7. plass i Air Rifle: 10 m og 17. plass på



*Muruvik 19. april 2018
Siri Landsem Lorentsen*

50 m (Small-bore rifle). Norge tok en sølv og to bronse i dette OL. Grete Waitz tok sølv i maraton, og de to bronsene kom i sykkel ved Dag Otto Lauritzen (190 km) og i roing ved Hans Magnus Grepperud og Sverre Løken i toer uten styrmann. Fire år senere i 1988 var Siri Landsem med i OL igjen, denne gangen i Seoul i Sør-Korea. Der ble det 36 og 37 plass. I dette sommer-OL tok Norge to gull og tre bronse. Jon Rønningen tok gull i bryting. Det samme gjorde Tor Heiestad i skyting/løpende villsvin. For øvrig siste gangen den grenen sto på OL-programmet. De tre bronsene kom i seiling ved Ole Petter Pollen og Erik Bjørkum i Flying Dutchman, i roing ved Alf Hansen, Vetle Vinje, Rolf Thorsen og Lars Bjønnes i dobbelfirer og i håndball ved kvinnelandslaget. Fra OL i Sør-Korea huskes nok best OL-låten «*Hand in hand*», til tross for politisk bråk og litt boikott.



Siri Landsem in action

På et vis var drømmen oppfylt for Siri Landsem, men hun ville fortsette i og med gode resultater, som etter hvert hadde gitt ett EM-gull for junior, to nordiske, fem VM-gull, 16 NM-gull og fire kongepokaler. Men så kom problemet, oppdagelsen av en hjertefeil. Hun måtte av helsemessige årsaker selvsagt ta betablokker, som ble ansett for doping. Ryktene gikk, og hun følte seg urettferdig mistenkt før hun fikk annen medisin. Hun tenkte å avslutte karrieren der og da. Etter OL i LA hadde hun kommet inn på Idrettshøgskolen. Nå angret hun litt, men valgte å gjøre et comeback. Det endte med ny NM-tittel. Og opp i dette kom mann og barn, og hun trappet ned, bygget hus - og lever nå med fast jobb på Trondheim Lufthavn, Værnes. Siri Landsem Lorentsen har 5 kongepokaler, 17 NM-gull, 3 nordiske gull og 1 gull i junior EM.

Aina Høve - Vancouver 2010, Sotsji 2014 og PyeongChang 2018

Når en kjører av gamle E6 mellom Solbakkane og Gevingåsen, havner en i Muruvik, stedet Gud glemte



*Muruvik 19. april 2018
Aina Høve*

skulle du tro, skjønt Jehovas Vitner tar imot deg i porten. Og når jeg litt sånn skeptisk kommer nedover og asfaltveien slutter og bringer meg ut på en humpete grusvei, er jeg ganske sikker på at nå er det slutt på sivilisasjonen. Men plutselig står jeg der nede og er midt i en perle av et boligfelt med barnehage, idrettsplass og forsamlingshus. Og fjorden bare et steinkast unna. Og der møter jeg en kvinne som strutter av energi, viser deg rundt og skryter uhemmet av stedet. Dette er himmelen. Noe merkelig, for det har ikke stoppested i motsetning til «helvete» litt lengre øst.

Og så var det denne kvinnen da, så ukjent for de fleste. Hun ser så ung ut, men forteller at hun har både mann og barn, hele tre stykker, av barn altså. Dette er Aina Høve, som forteller meg at hun har 15 år på et norsk landslag og tre OL bak seg. Ikke langrenn, tenker jeg, de er jo superkjendiser. Jeg ser på den vakre, tynne skapningen foran meg. Selvsagt: rytmisk sportsgymnastikk eller synkronsvømming. Men der fikk jeg meg en karamell: hun sier ishockey, uttalt så rolig og behersket som om det var det mest opplagte og naturlige i verden. Ishockey? Hadde det ikke vært for hennes oppriktige og ærlige ansikt, ville jeg sagt hun drev gjøn med meg. «Ja, men....er ikke det for kraftige, store, tøffe gutter», faller det ut av meg. Kanskje ikke den beste replikken jeg har servert i mitt liv. Men hun er så vant til slike tanker og holdninger at hun ikke lar seg merke av det, og legger ut om ishockey som en stor verdensidrett i forhold til f. eks langrenn som er en marginalidrett.

Slik er mitt første møte med en ganske så ukjent person i vår region, men som på et vis er en storkendis i sitt miljø verden over. Aina Høve er selve limet i en superfamilie, hvor en trygt kan si at de er alle «hockeygærne». I det «sivile» er hun utdannet lærer, og jobber for tiden på Villa Vika, i barnevernet.

Hockeymammaen selv begynte for over 30 år siden, som sped liten tenåring, og har nettopp avsluttet sitt tredje OL i PyeongChang i Sør-Korea, denne gangen som hoveddommer i kvinnenenes ishockeyturnering. Hennes største øyeblikk var i OL i Vancouver i 2010, hvor hun fikk dømme finalen. Og det var ikke hvilke som helst lag heller, men Canada mot USA, gigantene – og som kun kan sammenlignes med kampene på herresiden mellom Sovjet og Tsjekkoslovakia for 40 år siden, eller da studentlaget fra USA slo Sovjet i OL i Lake Placid i 1980. En interessant regel i de store turneringer er at dommerne får vite hvilken kamp de skal dømme kun seks timer før kampen starter.



Aina Høve som dommer

Aina Høve debuterte som dommer i Ungarn for snart 20 år siden, og har dømt i åtte VM bare etter 2007. Hennes store fordel er, ved siden av å være meget godt trent, hennes skøytegang. I motsetning til spillerne må en dommer være på isen i samtlige 60 spilleminutter, og det er ingen anledning til å ta pause fra konsentrasjonen. Og så har hun selvsagt stor spilleforståelse fra mange år som spiller på landslaget, hvor hun fikk 58 landskamper.

Norge har ikke hatt mannlig dommer med i OL siden på Lillehammer i 1994. Nå har nok det litt med Norge som ishockeynasjon å gjøre. Aina Høve har i en årrekke dømt også innen herreligaene.

Stein Henrik Tuff – Lillehammer 1994

Stein Henrik Tuff ble født 16. august 1974 i Trondheim og bor for tiden på Sveberg i Malvik. I sin ungdom representerte han Byåsen IL og Selsbakk IF som skihopper. Han var også aktiv som fotballspiller og trener, blant annet for Hommelvik IL. Men det var som skihopper han ble kjent. Hans første worldcup var i Liberec den 15. januar 1994. Det endte med 44. plass. Senere kom hans beste plassering i verdenscupen med 10. plass i Koupio den 28. februar 1996. Og hans beste plassering sammenlagt i verdenscupen kom sesongen 1995-96 med 63. plass. Samme sesong vant han kontinentalcupen. Hans siste renn i verdenscupen var i Lathi den 1. mars 1996. I NM i hoppe har han en sølvmedalje individuelt i storbakke i Meldal i 1996. Og han tok bronse i 1993 for Sør-Trøndelag. I 1994 ble det sølv for lag og så til slutt ble han norgesmester for lag i 1997. Men fremst står nok for ham å få komme til OL, og det på hjemmebane på Lillehammer i 1994. Det var nok stort. Stein Henrik Tuff ble nr. 43 i stor bakke, hvor for øvrig Espen Bredesen tok sølv. Bredesen tok gull i normal bakke. Norge tok til sammen 26 medaljer: 10 gull, 11 sølv og 5 bronse og ble nest beste nasjon. Johan Olav Koss ble den store vinterolympier det året med tre gull på skøyter.



*Hommelvik 26. april 2018
Stein Henrik Tuff*